

Sygn. akt III Ca 1270/14

Sygn. akt III Ca 1271/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Andrzej Dyrda

Protokolant Aneta Puślecka

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2015 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa A. N.

przeciwko S. J.

o zapłatę

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 9 maja 2014 r., sygn. akt I C 1057/12

- 1. oddala obie apelacje;**
- 2. znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania odwoławczego.**

SSO Andrzej Dyrda

UZASADNIENIE

Powód A. N. domagał się zasądzenia od S. J. kwoty 3.872,50 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 24 maja 2012 r. tytułem wynagrodzenia za wykonanie umowy o dzieło oraz obciążanie pozwanego kosztami procesu. Ponadto wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 455,66 złotych tytułem zwrotu kosztów dojazdu do pracy w Niemczech i powrotu do kraju.

W odpowiedzi na pozew S. J. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu. Pozwany zaprzeczył aby oprócz wynagrodzenia liczonego według stawki godzinowej, zobowiązał się do wypłaty dodatkowych diet. Wskazał także, iż nigdy nie zlecał powodowi pracy za granicą. Pozwany zarzucił ponadto, iż powództwo jest przedwczesne albowiem zgodnie z zawartą umową, wypłata wynagrodzenia miała nastąpić w terminie 14 dni od wystawienia przez A. N. rachunku, którego powód nie wystawił i nie doręczył go pozwanemu.

Sąd Rejonowy w Rybniku wyrokiem z dnia 9 maja 2014r. zasądził od pozwanego S. J. na rzecz powoda A. N. kwotę 1.800 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24 maja 2012 roku, a w pozostałym zakresie powództwo oddalił. Nadto zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 309 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że w dniu 9 marca 2012 . S. J. i A. N. zawarli umowę zatytułowaną umową o dzieło, na mocy której S. J. zlecił A. N. wykonanie pracy polegającej na ułożeniu przewodów elektrycznych i montażu opraw oświetleniowych w G. na budowie marketu S.. W umowie wskazano, iż zleceniodawca (S. J.) wypłaci

zleceniobiorcy wynagrodzenie w wysokości 15 złotych za godzinę pracy. Strony uzgodniły, iż wypłata wynagrodzenia nastąpi w terminie do 14 dni po wystawieniu rachunku przez zleceniobiorcę. Umowa została zawarta na okres od 12 marca 2012 r. do 15 kwietnia 2012 r.

A. N. pracował na terenie obiektu S. od 12 marca 2012 r. do 15 marca 2012 r. Następnie w dniach od 19 marca 2012 r. do 22 marca 2012 r. i od 26 marca 2012 r. do 30 marca 2012 r. na zlecenie S. J., powód wykonywał pracę przy budowie w Ł.. Powód pracował 10 godzin dziennie.

Po zakończeniu pracy w Ł., S. J. wypłacił A. N. kwotę 900 złotych tytułem zaliczki.

W pierwszej połowie kwietnia 2012 r. S. J. zlecił A. N. pracę przy budowie domków jednorodzinnych w niemieckiej miejscowości W..

Zgodnie z poleceniem S. J., powód udał się na miejsce pracy wspólnie z J. M. – pracownikiem pozwanego. Podróż odbywała się samochodem należącym do J. M.. S. J. zwrócił J. M. koszty paliwa.

A. N. pracował w Niemczech przez 5 dni – od poniedziałku do piątku – po 10 godzin dziennie.

Osoba, na rzecz której bezpośrednio świadczona była praca w Niemczech zgłosiła J. M. zastrzeżenia do pracy A. N.. J. M. skontaktował się w tej sprawie z S. J., który podjął decyzję o powrocie A. N. do kraju.

S. J. przekazał J. M. 50 euro na pokrycie kosztów podróży powrotnej powoda.

Pismami z dnia 9 maja 2012 r. i 6 lipca 2012 r. A. N. wzywał S. J. do wypłaty wynagrodzenia za wykonaną pracę na terenie G., Ł. oraz w Niemczech. W pismach wskazywał wysokość żądanych kwot oraz sposób ich wyliczenia.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Rejonowy uznał, że treść zawartej między stronami umowy przemawia za uznaniem, iż strony zawarły umowę o świadczenie usług, do której z mocy art. 750 k.c. stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Podstawę prawną roszczenia powoda stanowił art. 735 § 1 k.p.c., zgodnie z którym jeżeli ani z umowy ani z okoliczności nie wynika, że przyjmujący zlecenie zobowiązał się wykonać je bez wynagrodzenia, za wykonanie zlecenia należy się wynagrodzenie.

Sąd Rejonowy wskazał, że pozwany nie kwestionował, iż powód wykonywał zleczone mu czynności w dniach 12 – 15 marca 2012 r. w G. oraz w dniach 19 – 22 marca 2012 r. i od 26 – 30 marca 2012 r. w Ł.. Niespornym było także, iż powód pracował 10 godzin dziennie. Za wskazany okres powodowi należało się zatem wynagrodzenie w wysokości 1950 złotych ($\{40 \text{ h w G.} + 90 \text{ h w Ł.}\} * 15 \text{ zł}$). Uwzględniając, że pozwany wypłacił powodowi zaliczkę w kwocie 900 złotych, winien zapłacić powodowi jeszcze wynagrodzenie w kwocie 1.050 złotych. Sąd zwrócił także uwagę, że powód nie potwierdził okoliczności podnoszonych w pozwie, iż za pracę w Ł. przysługiwała mu dodatkowo dieta w wysokości 24 złotych dziennie, dlatego w tym zakresie sąd ten nie uwzględnił powództwa.

W dalszej części, odnosząc się do żądania zapłaty wynagrodzenia, którą powód wykonywał w Niemczech, Sąd uznał, że powód wykazał, że pozwany zlecił mu wykonanie pracy za granicą, przy czym nie wykazał, że przepracował w W. 84 godziny, a ustalona z pozwanym stawka godzinowi wynosiła 7 euro. Z tego też względu, Sąd uznał, iż pozwany powinien zapłacić wynagrodzenie w wysokości wynikającej z zawartej między stronami umowy tj. 15 zł/h, gdyż w czasie kiedy powód wykonywał pracę w Niemczech, strony związane były w dalszym ciągu umową z dnia 9 marca 2012 r. Na tej podstawie Sąd uznał, że powodowi należała się zapłata w wysokości 750 złotych ($50 \text{ h} * 15 \text{ zł}$).

Nadto Sąd wskazał, że powód nie sprostował także ciężarowi dowodu w zakresie żądania zwrotu kosztów podróży do Niemiec i powrotu do kraju.

Uwzględniając wskazane powyżej okoliczności, Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.800 złotych tytułem należnego (dalszego) wynagrodzenia za pracę w Polsce i Niemczech.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.p.c., uznając że roszczenie powoda było wymagalne od dnia 24 maja 2012r., a o kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c.

Apelację od tego orzeczenia wniosły obie strony.

Powód zaskarżył wyrok w części oddalającej powództwo zarzucając naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 k.p.c. poprzez nierozważenie wszechstronnie całego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności zeznań powoda i dokonanie jego oceny z pominięciem istotnej części tego materiału wskazującej na fakt, że powodowi należy się należność w łącznej kwocie 4.328,16 zł; art. 246 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie materiału dowodowego w postaci dokumentów prywatnych znajdujących się w aktach sprawy (k. 12 i k. 13), tj. kserokopii potwierdzenia przejazdu do Niemiec, oświadczenia S. Ł. i U. H.; art. 227 k.p.c. w związku z art. 233 § 1 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c. poprzez oparcie orzeczenia na niepełnym materiale dowodowym w szczególności poprzez pominięcie dowodu z dokumentów prywatnych znajdujących się w aktach niniejszej sprawy, jak również błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na wynik sprawy polegający na przyjęciu, iż powód nie wykazał w niniejszym postępowaniu, aby jego powództwo o zapłatę kwoty 4.328,16 zł zasługiwało w całości na uwzględnienie.

Na tych podstawach wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości, tj. zasądzenie na rzecz powoda od pozwanego kwoty 4.328,16 zł i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany zaskarżył wyrok w części, tj. w zakresie punktu 1 i 3, zarzucając naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 233 § 1 k.p.c. polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że strony związane były umową o świadczenie przez powoda na rzecz pozwanego usług elektromonterskich w miejscowości W. w Niemczech, podczas gdy powód nie wykazał tej okoliczności, art. 217 § 1 k.p.c. w związku z art. 3 k.p.c. i art. 6 k.c. poprzez nieprawidłowe przyjęcie, iż powód udowodnił swoje roszczenie co do zasady, jak i wysokości, podczas gdyż powód w ogóle nie udowodnił ile godzin i w jakim okresie świadczył usługi jako elektromonterskie przy budowie (...) w G. oraz w Ł., a nadto za jaką stawkę godzinową pracował w Niemczech; art. 233 § 1 k.p.c. polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów poprzez wadliwe przyjęcie, że pismo powoda z dnia 9 maja 2012r. stanowiło rachunek, o którym mowa w umowie stron z dnia 9 marca 2012r., podczas gdy w rzeczywistości ma ono charakter wyłącznie pisemnego wezwania dłużnika do zapłaty, a nadto rachunek jest pojęciem zdefiniowanym ustawowo; art. 316 § 1 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie polegające na wadliwym przyjęciu, że roszczenie powoda o zapłatę wynagrodzenia wynikającego z umowy stron z dnia 9 marca 2012r. stało się wymagalne przed wszczęciem procesu, czego konsekwencją było częściowe zasądzenie, podczas gdy z uwagi na brak wystawienia przez powoda rachunku roszczenie to nie było wymagalne i nie stało się wymagalne w toku procesu, a zatem zachodzi sytuacja przedwczesności powództwa.

Nadto zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, a to, art. 65 § 1 i 2 k.c. w związku z postanowieniami zawartymi w akapitach pierwszym i drugim umowy stron z dnia 9 marca 2012r. polegające na dokonaniu przez Sąd I instancji nieprawidłowej wykładni oświadczeń woli wyrażonych w powołanych postanowieniach umownych, a to poprzez przyjęcie, że wolą i zgodnym zamiarem stron było objęcie usług świadczonych przez powoda podczas budowy domów jednorodzinnych w miejscowości W. w Niemczech powyższym stosunkiem prawnym, podczas gdy właściwa wykładnia powyższych oświadczeń woli oraz brak jakiegokolwiek modyfikacji kontraktu jw. winny prowadzić do przyjęcia, iż świadczenie przez powoda usług, o których mowa powyżej w Niemczech nie odbywało się w oparciu o zasady wynikające z przedmiotowej umowy; § 14 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2005r. w sprawie naliczania odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej, a także zakresu informacji, które muszą być zawarte w rachunkach w brzmieniu określonym w § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 lutego 2011r. zmieniające rozporządzenie w sprawie naliczania odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej, a także zakresu informacji, które muszą być zawarte w rachunkach poprzez brak jego zastosowania w niniejszej sprawie skutkującym dokonaniem przez Sąd I instancji błędnej oceny, że pismo A. N. z dnia 9 maja 2012r. spełnia wymagania stawiane w wyżej wymienionych przepisach dokumentowi w postaci „rachunku”, podczas gdy w rzeczywistości pismo jw. jednoznacznie nie spełnia tych przesłanek; art. 481 § 1 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie polegające na zasądzeniu od pozwanego na rzecz

powoda odsetek ustawowych od należności głównej od dnia 24 maja 2012r. w sytuacji, gdy roszczenie powoda do chwili obecnej nie stało się wymagalne, a zatem nie może być mowy o opóźnieniu pozwanego w spełnieniu świadczenia.

Na tych podstawach wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu za obydwie instancje, w tym kosztów zastępstwa prawnego za instancję odwoławczą według norm przepisanych.

Sąd Odwoławczy zważył co następuje.

Sprawa została rozpoznana w trybie uproszczonym, a Sąd Odwoławczy nie przeprowadził postępowania dowodowego.

Artykuł 505¹³ § 1 k.p.c. jest przepisem szczególnym do art. 387 § 1 k.p.c. Jeżeli Sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku winno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Mając na względzie powyższe unormowania, Sąd Odwoławczy dokonując oceny całości ustaleń i oceny prawnej uznał, że apelacja obu stron jest nieuzasadniona.

Łączący strony stosunek prawny stanowił umowę o świadczenie usług. Zgodnie z art. 750 k.c., do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Tym samym, zgodnie, z art. 734 § 1 k.c., przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie. Zgodnie natomiast z art. 735 § 1 k.c., jeżeli ani z umowy, ani z okoliczności nie wynika, że przyjmujący zlecenie zobowiązał się wykonać je bez wynagrodzenia, za wykonanie zlecenia należy się wynagrodzenie, przy czym (§ 2), jeżeli nie ma obowiązującej taryfy, a nie umówiono się o wysokość wynagrodzenia, należy się wynagrodzenie odpowiadające wykonanej pracy.

Istnienie wskazanego powyżej stosunku prawnego, Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił na podstawie zarówno dołączonych do akt spraw dokumentów jak również zeznań świadka J. M. złożonych na rozprawie w dniu 25 kwietnia 2014r. (k. 116 – 118), a który szczegółowo wskazał okoliczności pobytu powoda w Niemczech, czasu wykonywania przez niego pracy, jak również przyczyn, z których powód zakończył pracę.

Zwrócić należy uwagę, iż wobec sprzecznych stanowisk stron co do istnienia stosunku prawnego, to właśnie świadek, który, jak wynika z jego zeznań, był niejako „posłańcem” woli pozwanego w czasie pobytu powoda w Niemczech, nie miał żadnych wątpliwości, że powód pracuje dla pozwanego. W szczególności należy zwrócić uwagę, że powód zeznał „Ja od Pana S. otrzymałem informację, żeby pojechać do powoda i zabrać go do Niemiec” (k. 117). Świadczy to jednoznacznie o istnieniu pomiędzy stronami stosunku prawnego. Nadto, świadek wskazał, że rozwiązanie stosunku prawnego (umowy) nastąpiło dopiero wskutek zastrzeżeń zleceniodawcy co do prac wykonywanych przez powoda, i jak wynika z zeznań świadka, to pozwany nakazał powodowi zaprzestać wykonywania pracy.

Również ustalenie wysokości wynagrodzenia nastąpiło na podstawie dokumentów zgromadzonych w sprawie. Wskazać należy, że w świetle art. 735 § 1 k.c., wysokość wynagrodzenia wynikała ze wskazanych w tym przepisie, okoliczności. Wskazać należy, że powód na podstawie umowy z dnia 9 marca 2012r. za wykonanie prac w niej określonych miał otrzymać wynagrodzenie w wysokości 15 złotych za godzinę pracy. Pomimo, iż miejsce pracy zostało wskazane w G., zwrócić należy uwagę, że umowa została zawarta na okres od 12 marca 2012r. do 15 kwietnia 2012r. Zatem za prawidłowe należało uznać przyjęcie, że strony, w tym okresie, dla prac wykonywanych przez powoda, przyjęły taką właśnie stawkę godzinową. Żądanie zatem zapłaty przez powoda wynagrodzenia w wysokości 7 euro za godzinę, nakładało na niego obowiązek wykazania tej okoliczności, zgodnie z art. 6 k.c., z czego ten się nie wywiązał. Z tych też względów, jego dalej idące roszczenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Tym samym, dokonana przez Sąd Rejonowy ocena materiału dowodowego, również wobec sprzecznych stanowisk stron, co wynika z istoty sporności procesu cywilnego, została dokonana w sposób odpowiadający wymogom z art. 233 k.p.c., co czyniło zasadnym ustalenie, że roszczenie powoda było częściowo uzasadnione istnieniem pomiędzy

stronami stosunku prawnego, którego treść została, w sposób odpowiadający okolicznościom niniejszej sprawy, ustalona przez ten Sąd w sposób prawidłowy.

Ze wskazanych powyżej względów apelacje podlegały oddaleniu w oparciu o art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., uwzględniając fakt oddalenia obu apelacji, a tym samym, że strony w niniejszym postępowaniu utrzymały się ze swoim żądaniem w takim samym stopniu.

SSO Andrzej Dyrda